

Feedback
conceptvisie
KUNST & CULTUUR

KunstEnCultuur

curriculum.nu

VANDAAG WERKEN AAN HET ONDERWIJS VAN MORGEN

Reactieformulier Curriculum.nu visie

Negen ontwikkelteams, leraren en schoolleiders werken aan de actualisatie van het curriculum voor alle leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs. Dit doen zij niet alleen, zij gaan in gesprek en vragen feedback op tussenproducten aan o.a leerlingen, ouders, (ontwikkel)scholen, leraren, schoolleiders, schoolbestuurders, vakverenigingen, lerarenopleiders, vervolgonderwijs, voorschoolse educatie, maatschappelijke organisaties, de wetenschap, en het bedrijfsleven. De ontwikkelteams werken het komend jaar in vier ontwikkelsessies en verzamelen tussen deze sessies hun feedback op tussenproducten. Uw feedback is van belang voor het ontwikkelteam om tussenproducten te verrijken.

Ontwikkelteam Kunst & Cultuur heeft de eerste ontwikkelsessie achter de rug (14-16 maart) en heeft daarin een conceptvisie opgesteld voor het leergebied. Voorliggend formulier is bestemd voor het meegeven van feedback op deze conceptvisie namens een groep of vanuit een bijeenkomst. Het ontwikkelteam heeft een aantal vragen geformuleerd en stelt uw reactie zeer op prijs.

De consultatievragen hebben als doel de conceptvisie completer te maken, aan te scherpen en te verhelderen.

Vult u de antwoorden op de vragen in die relevant zijn voor u of uw organisatie. Zijn uw antwoorden ook relevant voor de andere leergebieden? Dit kunt u per vraag aangeven. Het staat u vrij om voor meerdere leergebieden feedback te geven. Gelieve per vraag de antwoorden beknopt te formuleren. Onderaan kunt eventuele overige opmerkingen toevoegen. Anonieme reacties worden niet gebruikt.¹

U kunt dit reactieformulier mailen naar: consultatie@curriculum.nu Dit kunt u doen tot en met woensdag 25 april 9.00 uur.

¹Zie spelregels voor reactie op www.curriculum.nu

ALGEMENE **GEGEVENS**

We vragen u om de algemene gegevens hieronder zo goed mogelijk in te vullen. Deze gegevens hebben de ontwikkelteams nodig om een goed beeld te krijgen van wie ze de feedback krijgen.

Contactgegevens indiener

Naam -
e-mail* -
Telefoonnummer* -

*Uw reactie op de vragen wordt openbaar gemaakt, contactgegevens worden niet openbaar gemaakt

Naam organisatie/ groep/ bijeenkomst

HKU Utrechts Conservatorium Opleiding Docent Muziek. O2DM

Ik reageer namens de organisatie n.v.t.

Bijeenkomst(en) plaatsgevonden op/ reacties verzameld op (datum):

vrijdag 6 april 2018

Aantal personen deelgenomen aan het tot stand komen van de reactie: 7 personen

Aantal en achtergrond van de deelgenomen personen aan de reactie

☐	leerlingen	☐	pedagogisch medewerkers / leraren uit het aansluitend onderwijs:
☐	ouders	☐	peuterspeelzalen/ kinderdagverblijf
☐	po-leraren	☐	MBO
☐	vo-leraren	☒ 7	HBO
☐	wetenschappers / experts	☐	WO
☒ 7	lerarenopleiders	☒ 7	Anders, nl.: studieiders ODM

REFLECTIE OP TUSSENPRODUCTEN.

Probeer uw antwoord zo beknopt mogelijk te verwoorden en te voorzien van argumentatie. (max 200 woorden)

Beschrijf de conceptvisie in voldoende mate de relevantie van ons leergebied voor de ontwikkeling van de leerling? Wat ontbreekt?

Het is een politiek veilig document. Alles staat er in. Het is heel lastig om aan te geven wat echt ontbreekt.

Na het lezen hou ik het gevoel: Veel cultuur, en wat weinig kunst. Voor mij mag er een definitie in over wat kunst nou eigenlijk is. Ook wil ik graag meer aandacht voor de creatieve ontwikkeling van de leerling. Woorden als beleven, ervaren, fantasie e.d. mogen meer aandacht krijgen.

Wordt er in de conceptvisie op het leergebied naar uw mening voldoende aandacht besteed aan de trends en ontwikkelingen in het leergebied Kunst en Cultuur? Wat mist u?

Ook hier wordt alles in principe wel benoemd en staat het er in. Wat voor mij wel echt ontbreekt zijn

Verwoordt de conceptvisie in voldoende mate de bijdrage van het leergebied Kunst en Cultuur aan de ontwikkeling van de leerling op het niveau van drie hoofddoelen van het onderwijs (persoonlijke vorming, maatschappelijke vorming, kwalificatie)? Hoe staat u tegenover deze uitwerking? Ontbreken er elementen die u graag toegevoegd ziet?

Voor mij gaat het veel over het beschouwen en het verkennen. De persoonlijke ontwikkeling mag specifieker benoemd worden. Ook wordt veel gerelateerd aan maatschappelijke vorming. Gaat het niet gewoon om de kunst?

In hoeverre onderschrijft u de eerste ideeën over samenhang (binnen en tussen leergebieden) en doorlopende leerlijnen?

Aan de ene kant begrijp ik de behoefte om samenhang en leerlijnen te beschrijven. Aan de andere kant loop je het risico om zo weinig ruimte te laten voor flexibiliteit en vooral creativiteit. Laat voldoende ruimte en tijd over om te experimenteren!

REFLECTIE OP **TUSSENPRODUCTEN**.

Probeer uw antwoord zo beknopt mogelijk te verwoorden en te voorzien van argumentatie. (max 200 woorden)

De brede vaardigheden komen bij meerdere vak- en leergebieden terug en worden daar geïntegreerd. Hoe ziet u de samenhang tussen de kennis en vaardigheden in het leergebied Kunst en Cultuur en de brede vaardigheden?

Het zou een mooie bijvangst kunnen zijn. Het is voor mij geen doel op zich.

Welk (inhoudelijk) advies of welke suggesties voor verbetering wilt u meegeven aan het ontwikkelteam voor de ontwikkeling van een visie op het leergebied Kunst en Cultuur?

Maak duidelijke keuzes. De visie mag best scherp zijn.

Is de conceptvisie voor het leergebied Kunst en Cultuur herkenbaar voor alle onderwijssectoren (PO/S(B)O naar VO/VSO)?

Dat is lastig. Het gaat over leerlingen van 4 tot en met 18 en dan ook nog over de verschillende onderwijs vormen en niveaus. Eigenlijk een onmogelijke opdracht om dan een visie te schrijven die ook nog eens over verschillende disciplines gaat.

Herkent u in de conceptvisie in voldoende mate uw vakgebied?

Het woord muziek komt eigenlijk niet voor. Dat hoeft geen probleem te zijn, maar het valt wel op.

Reactieformulier tussenproduct Curriculum.nu

U kunt antwoorden geven op de vragen die voor u of uw organisatie van toepassing zijn.

In de conceptvisie staan drie figuren. De onderstaande vragen gaan over deze drie figuren.

Figuur 1 schetst de kern van het leergebied. Uitgaande van de definitie van cultuur krijgen leerlingen te maken met een ervaring in een culturele context. In welke mate is het hier voorgestelde model met de begrippen bruikbaar voor zowel de theorie als de praktijk in het leergebied Kunst en Cultuur? Wat heeft aandacht nodig?

Het gaat over de culturele context. Waar ius de kunst gebleven? Ook gaat het bij ervaren specifiek om het betekenis geven. Waar is de persoonlijke ontwikkeling gebleven?

Figuur 2 legt de verbinding tussen het artistiek creatief vermogen en verschillende media of toepassingen. Wat vindt u van dit figuur, de toelichting hierop, de explicitering van 'artistiek creatief vermogen' en welke suggesties heeft u ter verbetering van de inhoud of het figuur?

Het gevaar van dit soort schema's is dat ze nooit volledig zijn. Wel de stem noemen en niet het gehoor? Klank ipv muziek? Is dat niet te vangen met zintuigelijke ervaring? Fantasie zou er ook bij kunnen staan. Creatief mag van mij veel specifieker. Waar gaat het dan over? Wat levert dat op?

Figuur 3 besteedt aandacht aan de doorlopende leerlijn van PO/S(B)O naar VO/VSO in het leergebied Kunst en Cultuur. Wat zijn de accenten die u zou willen leggen, wat is uw visie hierop?

Ik snap de behoefte om dit schema te maken. Het gaat voor een gemiddeld publiek misschien op. Ook hier ontbreekt de persoonlijke ontwikkeling. Doorlopende leerlijnen geven houvast en zorgen er tegelijkertijd voor dat onderwijs stolt en moeilijk in beweging te krijgen is. In het bijschrift staat dat complexiteit zichtbaar wordt door bijv. (kunsthistorische) onderzoeksvaardigheden te verbinden aan praktische opdrachten.... Tja, leg dat maar eens uit.

Overige punten

Als u naast de antwoorden hierboven aan het ontwikkelteam nog andere aandachtspunten heeft, kunt u dat hieronder invullen. Onderwerpen die geen betrekking hebben op de inhoud van de tussenproducten en/of de consultatievragen van het ontwikkelteam, worden verzameld en gedeeld.

De werkgroep heeft een grote klus geklaard. Het zal een hoop moeite en energie hebben gekost om dit stuk zo goed te krijgen. Ik vraag me af of de opdracht aan deze groep realistisch is. Een visie schrijven voor de doelgroep van 4 tot en met 18 en dan voor verschillende disciplines, in een van te voren vastgesteld kader (Kwalificatie..) Nu ontkomt u er niet aan dat er een algemeen document komt, waar ieder zich wel een beetje in kan vinden en waar niemand echt heel warm van wordt. Voor mij kan het veel scherper en duidelijker en tegelijkertijd weet ik dat het met zo'n grote groep en zo'n opdracht eigenlijk niet kan.

Aandachtspunten: stel KUNST centraal, maak continue duidelijk dat het om de persoonlijke ontwikkeling gaat van de leerling en kom met een goede, duidelijke en uitgesproken visie op kunst.